

Pentti Hakkila ja Eero Paavilainen

Miten IUFRO:n XX maailman- kongressi tuli Suomeen?

Vuonna 1892 Eberswaldessa Saksassa perustettu Metsäntutkimusjärjestöjen Kansainvälinen Liitto (International Union of Forestry Research Organizations, IUFRO) on tänään eräs maailman vanhimmista kansainvälisistä tiedejärjestöistä. Sen keskeisenä tavoitteena on edistää ja tukea eri puolilla maailmaa työskentelevien metsäntutkijoiden yhteistyötä. Tässä tarkoituksessa IUFRO järjestää yksin tai yhdessä muiden organisaatioiden kanssa vuosittain kymmeniä erityisongelmiin kohdistuvia tieteellisiä seminaareja, kokouksia ja retkeilyjä.

IUFRO:n näkyvin toimintatapahtuma on määräajoin järjestettävä kaikkien metsäntutkijoiden yhteinen kongressi. Ensimmäiset kuusi kongressia vuosisadan vaihteen molemmin puolin pidettiin Keski-Euroopassa. Suomen metsäntutkimus otti tuolloin vasta ensi askeleitaan, eivätkä suomalaiset metsäntutkijat vielä osallistuneet IUFRO:n työhön.

Suomi liittyy IUFRO:n toimintaan

Ensimmäinen maailmansota keskeytti IUFRO:n työn ja kongressien sarjan. Toiminta elpyi 1920-luvulla, ja nyt myös vastikään itsenäistynyt Suomi liittyi

mukaan. Sodan päätyttyä kesti kuitenkin 10 vuotta, ennen kuin IUFRO vuonna 1929 oli jälleen valmis järjestämään kongressin. Se pidettiin Tukholmassa, ensimmäisen kerran Keski-Euroopan ulkopuolella.

Suomen nuoren metsätieteen valovoimaiset huiput – mainittakoon vain A.K. Cajander, Erik Lönnroth, Yrjö Ilvessalo ja Eino Saari – saavuttivat pian näkyvän ja arvovaltaisen aseman myös IUFRO:ssa ja hankkivat metsäntutkimuksellemme runsaasti kansainvälistä tunnustusta ja arvontoa. Vuonna 1936 Erik Lönnroth valittiin IUFRO:n presidentiksi ja Suomi isännäksi IUFRO:n 10. kongressille, joka oli määrä järjestää vuonna 1940.

Sota estää Helsingin kongressin 1940

Kongressin valmistelu oli vankooissa käsissä. Kun IUFRO:n hallitus (silloin Permanent Committee)

Kirjoittajat työskentelevät Metsäntutkimuslaitoksen Vantaan tutkimuskeskuksessa, **Hakkila** professorina ja **Paavilainen** keskuksen päällikkönä.

vuonna 1938 kävi paikan päällä tutustumassa Erik Lönnrothin johtamiin järjestelyihin, vierailun isäntänä toimi pääministeri A.K. Cajander. Vuonna 1939 Suomi joutui kuitenkin Neuvostoliiton hyökkäyksen kohteeksi ja toinen maailmansota syttyi, jolloin kongressista samoin kuin Helsingin olympiakisoista oli luovuttava.

Peruuntunut 10. kongressi päästiin järjestämään vasta sodan päätyttyä vuonna 1948. Mutta ennen kuin päätös siitä syntyi, Suomi oli jo ennätetty valita FAOn maailmankongressin isäntämaaksi vuodeksi 1949, eikä tietenkään tullut kysymykseen, että Suomi olisi isännöinyt kahta maailmanlaajuista metsäkongressia näin lyhyen ajan sisällä. IUFRO:n 10. kongressi pidettiin Sveitsissä.

IUFRO:n kehitys eurooppalaisesta yleismaailmalliseksi järjestöksi jatkui. Seuraavat kongressit pidettiin Roomassa, Oxfordissa, Wienissä ja Münchenissä, kunnes sitten vuonna 1971 kongressi järjestettiin ensimmäisen kerran Euroopan ulkopuolella Gainesvillessä Yhdysvalloissa. Vuonna 1976 kongressipaikkana oli Oslo, 1981 Kyoto, 1986 Ljubljana ja 1990 Montreal.

Suomenpanos IUFRO:ssa säilyäktiivisena

Erik Lönnrothin ainutlaatuisen pitkä 12-vuotinen presidenttikausi päättyi vuonna 1948. Vaikka Suomen metsäntutkimus ei enää ilmennyt IUFRO:ssa yhtä näkyvänä kuin aikaisemmin, panos säilyi kuitenkin varsin merkittävänä. Organisaation eri tasoilla oli edelleen lukuisia suomalaisia toimenhaltijoita, Suomessa järjestettiin IUFRO:n seminaareja ja retkeilyjä, suomalaiset osallistuivat aktiivisesti IUFRO:n yhteishankkeisiin, ja suomalaista metsäntutkimusta arvostettiin edelleen. IUFRO:n hallituksessa olivat 1970-luvulla Viljo Holopainen Pohjois-Euroopan yhteisenä edustajana ja Kalle Putkisto ja Max. Hagman divisiooniansa varakoordinaattorin ominaisuudessa.

Kyoton maailmankongressissa 1981 IUFRO:n laajennettuun hallitukseen valittiin Pentti Hakkila 3. divisioonan ja Aarne Nyyssönen 4. divisioonan varakoordinaattoreina. Viljo Holopaisen evästyksenä tuolloin oli, että IUFRO:n hallitus tulisi saada lähitulevaisuudessa kokoontumaan Suomeen, jotta maamme edelleen säilyisi uuden metsätiedemiespolven

tuntemana ja arvostamana IUFRO-maana. Asiasta oli jo alustavasti keskusteltu, ja tavoite toteutuikin vuonna 1984, jolloin järjestön presidenttinä toimi Dusan Mlinsek Jugoslaviasta ja varapresidenttinä Robert E. Buckman Yhdysvalloista. Hallitus koontui Helsingissä, ja kokousta seurannut retkeily pidettiin Imatran–Punkaharjun–Savonlinnan suunnalla. Hallituksen jäsenille syntyi myönteinen kuva metsäntutkimuksemme ja metsätaloutemme tasosta.

Ljubljanan maailmankongressissa vuonna 1986 presidentiksi valittiin Robert E. Buckman. Suomi säilytti laajennetussa hallituksessa kaksi varakoordinaattorin paikkaa; Eero Paavilainen tuli edustamaan 1. divisioonaa ja Pentti Hakkila toistamiseen 3. divisioonaa. Seuraava eli 19. kongressi päätettiin pitää Montrealissa vuonna 1990. Kanadalaisille jäi neljä vuotta järjestelyaikaa, mutta jo parin vuoden päästä avattiin keskustelu 20. kongressin isäntämaasta.

Suomikongressiehdokkaaksi

IUFRO:n presidentin tehtävänä oli etsiä kongressille isäntäehdokkaita. Presidentti Buckman oli hyvin perillä suomalaisesta metsäntutkimuksesta, kesän 1984 retkeilyllä hän oli mieltynyt suomalaisen metsätalouteen, ja hän luotti myös suomalaisten järjestelykykyyn. Presidentti keskusteli mielellään Suomen tarjoamista mahdollisuuksista, ja heinäkuussa 1988 hän pyysi epävirallisesti tunnustelemaan, olisiko Suomi valmis harkitsemaan 20. maailmankongressin isännöityä vuonna 1994 tai 1995. Vastausta hän toivoi niin pian kuin mahdollista.

Kesälomien johdosta ei kaikkien IUFRO-laitostemme edustajia voitu saada koolle. Suomen IUFRO-toimikuntakaan ei ollut kokoontunut sitten Ljubljanan kongressin. Oli tyydyttävä vain Metsäntutkimuslaitoksen sisäisen palaveriin, johon osallistuivat ylijohtaja Aarne Nyyssönen, tutkimusjohtaja Risto Seppälä sekä tämän kirjoittajat. Tiedotettiin monivuotisen järjestelytaakan ja korkeiden kustannusten aiheuttamat rasitteet, mutta toisaalta kongressin isännöityä nähtiin olevan Suomelle monella tavoin hyödyksi:

- Kongressi olisi piristysruiske metsäntutkimuksellemme ja lisäisi nuorten tutkijoiden valmiuksia kansainväliseen yhteistyöhön.

Kuva 1. IUFRO:n hallitus kokoontui Suomessa 1984. Kokousta seuranneella retkellä hallitus sai myönteisen kuvan Suomen metsätaloudet ja vakuuttui myös suomalaisten järjestelykyvystä. Kuva Metla/Erkki Oksanen.

- Avautuisi mahdollisuus esitellä metsätalouttamme ja metsäalan osaamistamme suurelle kansainväliselle asiantuntijajoukolle.
- Maamme metsäntutkimus joutuisi asiantuntevan kansainvälisen arvioinnin kohteeksi.
- Kongressi nostaisi metsäntutkimuksen ja koko metsäsektorin profiilia kotimaassa.
- Metsäsektorimme yhteisenä asiana kongressi edistäisi metsäntutkijoiden ja metsätaloudenharjoittajien yhteistyötä ja -henkeä.
- Taloudellisten uhrausten vastapainona kongressilla olisi merkitystä myös matkailun edistäjänä ja vakuuttajien tuojana.

Kun vastausta IUFRO:n presidentille harkittiin, näköpiirissä oli, että nyt ehkä avautuva mahdollisuus olisi Suomelle viimeinen useaan vuosikymmeneen. Viimeistään vuonna 2000 kongressi tulisi mitä todennäköisimmin järjestämään kehitysmaassa. Vaikeasti syrjäytettäviä kongressiehdokkaita tulisivat vuorollaan olemaan esimerkiksi Neu-

vostoliitto, Kiina, Kaakkois-Aasia, Latinalainen Amerikka, Afrikka ja ennen pitkää jälleen Keski-Eurooppa. Tilaisuuden ei tullut antaa luisua harkitsematta ohi.

Valtiovalta antaa tukensa hankkeelle

Iman ulkopuolista rahallista tukea ei suurhankkeeseen kuitenkaan katsottu missään tapauksessa voitavan ryhtyä. Ylijohtaja Arne Nyysönen otti asian esille maa- ja metsätalousministeri Toivo T. Pohjalan kanssa. Kun ministerin suhtautuminen Suomen isännyyteen oli mitä myönteisin, voitiin IUFRO:n presidentille lähetetyssä vastauskirjeessä ilmoittaa, että Suomessa tunnetaan kiinnostusta kongressi-isännyyttä kohtaan. Korostettiin kuitenkin, että asioista on keskusteltu vasta epävirallisesti ja Suomen IUFRO-laitoksista lähinnä vain Metsäntutkimuslaitoksessa. Jotta olisi saatu mahdollisimman pitkä järjestelyaika, presidentin annettiin

ymmärtää, että vuosi 1995 olisi Suomen kannalta suotavampi kuin 1994.

Kongressi-isännyyttä käsiteltiin keskustelukysymyksenä IUFRO:n hallituksessa ensimmäisen keran syksyllä 1988, ensin syyskuussa Corvallisissa ja uudelleen joulukuussa Montrealissa. Vaikka esillä oli useita maita, Suomi nousi heti vahvaksi ehdokkaaksi. Suomea puolsivat metsäntutkimuksen ja metsätalouden korkea taso, aktiivisuus IUFROssa, mahdollisuus rakentaa siltoja Neuvostoliittoon sekä vuodelle 1940 suunnitellun 10. maailmankongressin menettämisen korvaaminen.

Toisaalta IUFRO oli vuonna 1983 käynnistänyt erityisohjelman, jonka tavoitteena oli saattaa kehitysmaiden tutkijat tasavertaisiksi ja aktiivisiksi osapuoliksi kansainvälisessä yhteistyössä. Tässä hengessä järjestön hallitus päätti selvittää samanaikaisesti myös mahdollisuutta järjestää seuraava maailmankongressi trooppisessa kehitysmaassa.

Tamperekongressikaupungiksi

Tampereelle suunniteltiin Pohjoismaiden suurinta kongressitaloa. Uusi Tampere-talo yhdessä Tampereen yliopiston kanssa tulisi tarjoamaan tila- ja palvelukokonaisuuden, joka IUFRO:n kongressin tarpeiden kannalta näytti ylivoimaisesti paremmin tunnetuihin Finlandia-taloon ja Dipoliin verrattuna. Keskeistä oli, että seminaarihuoneita oli saatavissa samanaikaiseen käyttöön vähintään 30 kappaletta ja että Tampere-talo ainoana esillä olleista vaihtoehdoista oli valmis yhdessä kongressin järjestäjien kanssa ottamaan vastuuta kaikista tarvittavista tiloista kokonaisuutena. Vuonna 1988 hanketta ei vielä tunnettu yleisesti edes kotimaassa, mutta Leena Sipilä, Anja van Aerschot ja Kaarina Louhela Tampere-talon edustajina pystyivät vakuuttamaan Metsäntutkimuslaitoksen suunnitteluryhmän Tampereen eduista.

Kun Eljas Pohtila tuli vuoden 1989 alussa Metsäntutkimuslaitoksen ylijohantajaksi, hän halusi kuitenkin vielä selvittää, onko IUFRO todella toimiva organisaatio ja vastaisivatko kongressin järjestämisestä saavutettavat edut hankkeen vaatimia rahallisia ja inhimillisiä resursseja. Puolueeton asiantuntijaryhmä päätyi kokouksessaan myönteiseen kannanottoon, minkä jälkeen Metsäntutkimuslaitoksen tuki kongressille varmistui.

Presidentti Buckman saapui kesäkuussa 1989 tutustumaan Suomen mahdollisuuksiin. Hän tapasi Suomen IUFRO-laitosten, maa- ja metsätalousministeriön sekä FINNIDAn edustajia vierailleen myös Hyytiälässä ja Tampereella, viimeksi mainitussa sekä kaupungin että rakenteilla olleen Tampere-talon vieraana. Presidentti oli ilmeisen innostunut Tampereesta isäntäkaupunkina. Eduiksi hän katsoi mm. uuden kongressitalon ja sen tuntumassa olevat tarkoituksenmukaiset yliopistotilat, hotellien sijainnin kongressikeskuksen välittömässä läheisyydessä, retkeilyjen kannalta edullisen sijainnin keskellä metsätalous- ja metsäteollisuuskohteita sekä kaupungin ja Tampere-talon edustajien myönteellisuuden ja aidon kiinnostuksen kongressiin. Korkea kustannustaso kuitenkin arvelutti.

Presidentin vierailun jälkeen Suomen IUFRO-toimikunta päätti heinäkuussa 1989, että Suomi tekee IUFROlle virallisen esityksen kongressi-isännyydestä. Ehdottomana edellytyksenä kuitenkin pidettiin valtiovallan rahallista tukea, jonka mahdollisuuksista ja edellytyksistä Aarne Nyssönen ja kirjoittajat saivat pian tämän jälkeen mahdollisuuden keskustella ministeri Pohjalan kanssa. Ministeri oli edelleen myönteinen hankkeelle ja valmis viemään rahoitusesityksen välittömästi valtioneuvoston raha-asiaivaliokuntaan pyytäen perustellun kustannuslaskelman vielä saman päivän aikana. Tehtävää varten oli käytössä kolme tuntia, jonka kuluttua avustustarpeeksi laskettiin kolme miljoonaa markkaa. Raha-asiaivaliokunnan myönteisen päätöksen jälkeen ministeri Pohjala lähetti IUFRO:n presidentille 22.8.1989 kutsun pitää 20. maailmankongressi Tampereella. Vaikka valtion tuloja menoarvioon jouduttiin myöhemmin useana vuonna tekemään rajujakin leikkauksia, tuki onnistuttiin kuitenkin säilyttämään 3 milj. markan suuruisena.

Tampereen yliopiston tilat olivat kokonaisuudessaan tarjolla kongressin käyttöön vuosittain vain elokuun alkupuolella. Tämä sinetöi kongressin ajankohdan, joskin samasta viikosta olivat kiinnostuneita myös soudun MM-kilpailujen järjestäjät. Ministerin kutsussa ajankohdaksi esitettiin 7.–12.8.1995, ja soutajat päättivät pitää kisansa pari viikkoa myöhemmin.

IUFRO:n hallitus asettuu Suomen kannalle

Kongressin isännöisyys oli IUFRO:n hallituksen asiailistalla jälleen syyskuussa 1989 Filippiineillä, minne vuosikokouspaikka oli Tiananmenin aukion verilöylyn seurauksena jouduttu viime tingassa Beijingistä siirtämään. Kokousta varten valmistettiin Helsinki-Finland Congress Bureau:n asiantuntijavallalla ja rahallisella tuella Suomea ja Tamperetta kongressi-isäntänä esittelevä kansio. Tämä apu osoittautui erinomaisen hyödylliseksi, ja kansio onnistui niin hyvin, että presidentti Mohd. Nor Salleh jakoi sen syksyllä 1995 malliksi vuoden 2000 kongressin järjestämisestä kiinnostuneille maille.

Isännöydestä kilvoittelivat vakavasti nyt Indonesia, Intia, Hollanti ja Suomi. Ranskakin oli aikaisemmin ilmoittanut kiinnostuksensa, mutta kun sille oli vastikään myönnetty FAOn maailman metsäkongressi, josta Tansania oli järjestelyvaikeuksien vuoksi joutunut luopumaan, se ei tullut enää kysymykseen.

Hallituksen äänivaltaiset jäsenet, joihin Suomen edustajat varakoordinaattoreina eivät kuuluneet, jatkautuivat kahteen leiriin. Toinen puoli ajoi voimakkaasti kongressia kehitysmaahan, mutta kehitysmaahdokkaiden kutsut ja asiapaperit eivät vakuuttaneet, eikä niihin liittynyt valtiiovallan sitoutumista. Parantaakseen asemaansa kehitysmaita tukenut ryhmä vaati jatkoaikaa ja päätöksen lykkäämistä vuodelle. Suomen äänivallattomat edustajat sen sijaan vaativat välitöntä päätöstä ja korostivat, että Tampere-talo ja yliopisto eivät välttämättä olisi enää vuoden kuluttua tarjolla. Suomen argumentteihin yhtyen toinen puoli hallituksen jäsenistä kannatti välitöntä ratkaisua. Lykkäystä ajanut ryhmä sai äänestyksessä taakseen 7 ja välitöntä päätöstä vaatinut 8 jäsentä yhden äänestäessä tyhjää. Mikäli päätöstä ei olisi kyetty tuolloin tekemään, täpärät voimasuhteet olisivat vuoden aikana saattaneet ratkaisevasti muuttua, ja Suomelle suotu järjestelyaika olisi joka tapauksessa supistunut vuodelle.

Kun asia näin päätettiin ratkaista välittömästi, kehitysmaahdokkaat riittämättömästi valmistautuneina menettivät mahdollisuutensa. Jäljelle jäivät vain Suomi ja Hollanti. Keskustelussa Suomea vastaan esitetyt huomautukset rajoittuivat lähinnä korkeaan kustannustasoon sekä boreaalisen metsäluonnon samankaltaisuuteen vuoden 1990 kongressi-

maan Kanadan kanssa. Hollannin edusmiehenä toiminut ranskalainen jäsen esitti vakavia epäilyjä pienen Suomen kyvystä selviytyä suuren kongressin järjestelyistä. Lopullisessa äänestyksessä Suomi sai taakseen 13 jäsentä, Hollantia äänesti 2 jäsentä, ja 1 jäsen äänesti tyhjää.

Suomen IUFRO-toimikunta aktivoituu

IUFRO:n presidentti ilmoitti välittömästi ministeri Pohjalalle järjestön hallituksen kannanotosta huomauttaen, että lopullisen ratkaisun asiasta tekee järjestön korkein päättävä elin, International Council, Montrealissa elokuussa 1990. Samalla hän kuitenkin totesi, että hallituksen esitys tulee hyväksytyksi niin suurella todennäköisyydellä, että Suomi voi käynnistää tarpeelliseksi katsomansa valmistelut. Suomi oli näin saanut poikkeuksellisen pitkän 6 vuoden valmistautumisajan ja mahdollisuuden huolelliseen etukäteissuunnitteluun.

Suomen Metsätieteellisen Seuran sihteeri Markku Kanninen kutsui nyt koolle Suomen IUFRO-toimikunnan, joka on Seuran yhteydessä toimiva IUFRO:n suomalaisten jäsenten yhdyselin, käynnistämään kongressin järjestelyjä. IUFRO-toimikunta ryhtyi suunnittelemaan kongressiorganisaatiota ja käynnisti ulkomaille suuntautuvien retkeilyjen edellyttämät yhteydenotot Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan ja Neuvostoliittoon.

Toimikuntaan kuuluivat seuraavat IUFRO:n jäsenorganisaatiot: Metsäntutkimuslaitos, Suomen Metsätieteellinen Seura, Helsingin yliopiston metsätieteelliset laitokset ja metsäkirjasto, Teknillinen korkeakoulu ja sen puunjalostusosasto, Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Metsänjalostussäätiö, Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiö, Työtehoseura, Metsäteho, Oulun yliopiston kasvitieteen laitos, Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos ja Joensuun yliopiston metsätieteellinen tiedekunta. IUFRO-toimikunnan puheenjohtajina toimivat kongressijärjestelyjen aikana Kannisen jälkeen Suomen Metsätieteellisen Seuran sihteerin ominaisuudessa Eeva Korpilahti ja Eero Nikinmaa.

Vielä ennen Montrealin kokousta Suomen IUFRO-toimikunta asetti kongressille neuvottelukunnan puheenjohtajanaan Aarne Nyysösen. Toimeenpanevaa järjestelytoimikuntaa ei vielä koottu. Sen

Kuva 2. Tampere-talotoimi IUFRO:n toistaiseksi suurimman kongressin päättäjäistämönä. Kuva Metla/Erkki Oksanen.

sijaan kutsuttiin Montrealin kongressin järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Lorne Riley Suomeen huhtikuussa 1990 konsultoimaan Tampereen kongressin alkuvaiheista ja mm. järjestelytoimikunnan tehtävistä ja kokoonpanosta.

Suomen isännöyden varmistus

Montrealiin lähtevien suomalaisten joukosta koottiin kesällä 1990 parikymmenhenkinen tarkkailijaryhmä, jonka kullekin jäsenelle annettiin yksilöity seuranta- ja raportointitehtävä. Tämä sekä kanadalaisien kongressijärjestäjien aulis asiantuntija-apu ja seuraajilleen laatimat ohjeet helpottivat sitten suuresti järjestelyjen käynnistämistä.

IUFRO:n International Council teki lopullisen päätöksen Suomen kongressi-isännöyden puolesta 9.8.1990. Yksimielinen päätös julkistettiin virallisesti kongressin päättäjäistilaisuudessa. Ohjelmaan sisältyi IUFRO-toimikunnan tuottama, Suomen metsätaloutta ja metsäntutkimusta sekä Tampereen kongressikaupunkina kuvaava videositys, jonka kustannuksista vastasivat Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiö, Metsäteollisuuden Keskusliitto ja Metalliteollisuuden Keskusliitto. Päättäjäistilaisuuden lopuksi Aarne Nyysönen esitti IUFRO:n tutkijoille virallisen kutsun kokoontua elokuussa 1995 Tampereella ja otti tulevan isäntämaan puolesta vastaan IUFRO:n lipun.

Montrealin kokouksessa valittiin IUFRO:n hallitukseen presidentin nimeämänä jäsenenä Pentti Hakkila. Eero Paavilainen jatkoi 1. divisioonan varakoordinaattorina.

Neuvottelukunta

Neuvottelukunnan tehtävänä oli tukea kongressia ja sen järjestelyjä, ja siksi se koostettiin keskeisten metsätalouden ja metsäntutkimuksen organisaatioiden arvovaltaisista edustajista. Puheenjohtajana toimi Aarne Nyysönen ja sihteerinä Risto Seppälä. Muut jäsenet olivat seuraavat:

Maa- ja metsätalousministeriö: Reino Uronen
 Finnida: Heikki Rissanen, myöhemmin Markku Aho
 Metsähallitus: Jaakko Piironen, myöhemmin Pentti Takala
 Metsäntutkimuslaitos: Eljas Pohtila
 Suomen Akatemian maatalous-metsätieteellinen toimikunta: Matti Leikola
 Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta: Rihko Haarlaa
 Joensuun yliopiston metsätieteellinen tiedekunta: Kim von Weissenberg, myöhemmin Taneli Kolström
 Oulun yliopiston kasvitieteen laitos: Satu Huttunen
 Teknillinen korkeakoulu: Risto Juvonen
 Suomen Metsäteollisuuden Keskusliitto: Martti Vainio
 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto: Heikki Haavisto, myöhemmin Esa Härmälä
 Metsäkeskus Tapio: Juhani Viitala
 Centralskogsnämnden Skogskultur: Jan Heino

Suomen Ulkomaankauppaliitto: Pertti Huitu
 Suomen Luonnonsojeluuliitto: Esko Joutsamo
 Suomen Metsätieteellinen Seura: Matti Keltikangas,
 myöhemmin Seppo Vehkamäki
 Suomen Metsäyhdistys: Markku Rauhalahdi, myöhem-
 min Juhani Karvonen
 AKH (Opetushallitus): Jorma Pöyhönen, myöhemmin
 Pekka Karakoski

Neuvottelukunta koordinoi eri organisaatioiden tehtäviä ja yhteistyötä kongressin järjestelyissä. Jäsenten kesken sovittiin, että nämä tukioorganisaatiot sallivat henkilöstönsä osallistumisen järjestelytehtäviin ilman korvausta. Suurimman taakan ja vastuun kantoi Metsäntutkimuslaitos, jonka henkilökunnalle voitiin laitoksen johdon suostumuksella osoittaa kongressitehtäviä tarpeen mukaan.

Järjestelytoimikunta

Suomen IUFRO-toimikunta asetti kongressille järjestelytoimikunnan tammikuussa 1991. Vastuu kongressin käytännön järjestelyistä siirtyi Suomen IUFRO-toimikunnalta järjestelytoimikunnalle. Puheenjohtajaksi nimettiin Risto Seppälä ja sihteeriksi Anne Ahti, jotka kumpikin hoitivat tehtävänsä lähes päätoimisena puolentoista vuoden ajan. Muun järjestelytoimikunnan alkuperäinen kokoonpano oli seuraava:

- Pekka Kauppi, vastuualueena julkaisut sekä erityistehtävät, varapuheenjohtaja
- Pentti Hakkila, yhdyshenkilö IUFRO:n hallitukseen, tieteellinen ohjelma, myöhemmin varapuheenjohtaja
- Tuomas Heiramo, seremoniat, sosiaaliset tapahtumat, kongressivieraiden seuralaisten ohjelma, myöhemmin myös tiedotusvälineet
- Markku Kanninen, palvelut, rekisteröinti
- Matti Keltikangas, talous
- Jyri Makkonen, kongressin aikaiset retkeilyt
- Aarne Nyyssönen, yhdyshenkilö neuvottelukuntaan, tutkijoiden taloudellinen avustushjelma
- Eero Paavilainen, näyttelyt
- Juhani Päivänen, kongressin jälkeiset retkeilyt.

Järjestelytoimikunnassa tapahtui ajan myötä muutoksia. Pekka Kauppi, Tuomas Heiramo ja Markku

Kanninen jäivät pois ja tilalle tulivat:

- Olli Eeronheimo, tieteellinen ohjelma, www-palvelut
- Leena Iisalo, sihteeri
- Eeva Korpilahti, julkaisut
- Aarne Reunala, tiedotusvälineet
- Kalle Ouni, yhdyshenkilö Tampereella.

Toiminnan käynnistymistä helpotti merkittävästi, että rahoitusjärjestelyjä, neuvotteluja Tampereen kaupungin ja Tampere-talon kanssa, yhteyksiä naapurimaihin ja monia muita keskeisiä asioita oli voitu rauhassa valmistella jo runsaan vuoden ajan. Tampere-talon henkilökunnalta saatiin alkutapaamisesta lähtien innostunutta ja asiaatuntevaa apua. Myös Tampereen kaupungin varaukseton tuki kongressille säilyi loppuun saakka. Pysyvä muisto hyvästä yhteistyöstä on maailmankongressin muistometsikkö, jolle kaupunki varasi edustavan alueen Hatanpään arboretumin yhteyteen Pyhäjärven rannalta.

Järjestelytehtäviin osallistui sitten vuosien varrella satoja henkilöitä metsäntutkimuksen ja käytännön metsätalouden piiristä. Erittäin merkittävä panos oli kongressipäällikkönä ja floor managerina toimineella Leena Sipilällä sekä kongressitoimisto Congrexin vastuuhenkilöinä Minna Sauramaalla ja Mervi Toivosella.

Lopputulokset

Tampereen tapahtuma oli toistaiseksi laajin IUFRO:n kaikista maailmankongresseista. Mukana oli yli 2 000 metsäntutkijaa tasan sadasta maasta. Seuralaiset, lehdistö ja järjestelijät mukaan lukien osantottajia oli yli 3 000. Esitelmätilaisuuksia oli yli 300 ja niiden ohjelmissa lähes 1 500 esitelmää ja kuvataulua. Kongressin jälkeen järjestettiin eri osissa Suomea ja naapurimaissa Juhani Päiväsen koordinoimana yhteensä 15 samanaikaista 3–7 päivää kestänyttä retkeilyä.

Järjestelykustannukset katettiin ensisijaisesti kongressi- ja retkeilymaksuilla. Alusta alkaen etsittiin myös muita tulolähteitä kustannustason pitämiseksi kohtuullisena. Maa- ja metsätalousministeriön myöntämän kolmen miljoonan markan määrärahan lisäksi saatiin avustusta eri tarkoituksiin kymme-

niltä muilta sponsoreilta, erityisesti Suomen Akatemialta ja Tampereen kaupungilta. Käytännöllisesti katsoen koko metsäsektorimme osallistui tavalla tai toisella kongressin järjestelyihin.

Erityisen mittavaksi muodostui kehitysmaiden ja muiden taloudellisissa vaikeuksissa olevien maiden tutkijoiden osallistumista tukenut rahoitus, jonka turvin kongressiin osallistui 230 ulkomaista tutkijaa, monet heistä lisäksi kongressin oheistapahumiin. Tästä ainutlaatuisesta SAP-avustusohjelmasta ja sen rahoitusjärjestelystä kanto vastuun Aarne Nyyssönen. Pääsponsorina oli Finnida ja muina tukijoina toistakymmentä ulkomaista organisaatiota.

Suomen markan ulkoisen arvon muuttuminen häiritsi vuosien varrella budjettilaskelmia, mutta Matti Keltikankaan käsissä talous pysyi hyvin tasapainossa. Tilinpäätöksen ylijäämä lahjoitettiin Suomen Metsätieteelliselle Seuralle edistämään suomalaisten tutkijoiden osallistumista IUFRO:n työhön. Lisäksi SAP-avustusohjelman ylijäämästä pää-

osa luovutettiin IUFRO Development Fund-rahas-
toon ja osa pesämunaksi SAP-ohjelmalle vuoden 2000 kongressille, jonka IUFRO:n International Council päätti Tampereella antaa Malesian järjestettäväksi.

Sodan kerran keskeyttämä kongressihanke toteutui nyt metsäsektorimme yhteisenä voimannäytteenä. Täyttikö kongressi Suomen metsäntutkimuksen ja metsätalouden taholta asetetut suuret odotukset ja oliko se kuuden vuoden aikana uhratun panostuksen arvoinen, ei kuulu vielä tämän historian arvioitavaksi. Kotimaasta, ulkomailta ja IUFRO:n hallintoelimiltä jälkikäteen saatu palaute oli joka tapauksessa erittäin positiivista. Kun IUFRO:n International Council Tampereella valitsi Risto Sepälän vuosien 1996–2000 hallitukseen ja tavanomaisesta käytännöstä poiketen suoraan sen varapresidentiksi, ratkaisu omalla tavallaan heijastaa järjestön tuntemaa tyytyväisyyttä ja arvostusta kongressiin.